

BOTANISKA NOTISER

UTGIFNE AF

AL. ED. LINDBLOM.

N:o 6.

Lund Juni

1844.

I. Original-Afhandlingar.

1. *Berättelse öfver en botanisk resa i Norra Halland, företagen 1843 af J. Sieurin* *).

Den 10 Juli skedde afresan från Göteborg förbi Kärra Gästgifvaregård genom Lindome och Släps socknar. Naturen bibehåller här vid kusten samma skaplyune som i södra delen af Bohuslän, särdeles utmärkt genom höga kala berg, vidsträckta ljungfält samt endast här och der smärre dungar af löfträd. Åkrar och ängar stodo i fullt flor, ehuru båda tycktes hafva lidit något af den långvariga torkan under detta års försommar. De mest i ögonen fallande vexter voro *Ononis hircina*, hvaraf fälten på många ställen lyste röda, *Chrysanthemum segetum* och *Holcus lanatus*, hvilka inom Bohuslän ej förekomma i sådan ymnighet som här. Hafskusten i norra delen af Släps socken var på åtskilliga ställen tätt beväxt med *Halianthus peploides*, bildande vidsträckta gröna fläckar på den eljest magra sanden. Vid Malvik sågs *Rubus thyrsoides* i mängd och yppigt blommande; stammen manshög med quarterslånga blomvippor — Äfven visade sig *Angelica litoralis* här temligen ymnigt. Något längre ifrån kusten och på båda sidor

*) Det var i egenskap af Kniggeansk stipendiat, som Hr Sieurin företog resan; de uti berättelsen uptagna rent ekonomiska anmärkningar hafva vid införandet i denna tidsskrift blifvit förbigångna, hvaremot en något utförligare redogörelse för de anmärkningsvärdare vexter, som förekomma kring Varberg, blifvit till en ledning för de botanikens älskare, hvilka möjligen komma att begagna badinrättningen i nämnde stad, tillagd af Prof. Fries, hvilken Utg. har att tacka för meddelandet af denna reseberättelse.

Utg. Anm.

om stora landsvägen, som förer genom Släps stn, var tät löfskog mest bestående af al, dock ej särdeles högvext; bergvägarne voro pryddigt behängda med guirlander af *Lonicera Periclymenum*, hvilken vidt omkring spridde den behagligaste vällukt. Här och der vid byarne började *Chenopodium murale* visa sig, hvilken knapt lär förekomma nordligare på denna sida af riket; äfven längre söderut tyckes den ej förekomma särdeles allmän. Tätt invid boningshusen frodades *Nasturtium Armoracia*, hvilken anses för ett svårt ogräs, emedan rötterna ständigt skjuta nya skott, och föres härstädes emot densamma ett ständigt utrotningskrig. Midt ibland massor af nämnde växt uppskjöto de raka stjelkarne af *Allium scorodoprasum* till halfannan alns höjd med stora lysande blomflockar. I ängarne påträffades temligen allmänt vexande *Selinum Carvifolia*, hvilken synes såväl här som i Bobuslän i anseende till höjd samt stjelkens och bladens beskaffenhet mera karakteristisk än den som träffas vid Mälaren. — Vägen togs vidare åt Särö förbi Släps kyrka genom en bördig dalsträckning, hvilken genom en hög bergås är skyddad mot hafsvindarne samt företer vidsträckta sädes- och klöfver-fält jemte en mängd linodlingar.

Särö utgör såväl till belägenhet som naturskönheter en af de utmärktaste platser inom Hallands norra del och intager onekligen ett högt rum bland badorterna i riket. På alla sidor beväxt med träd har denna ö sålunda erhållit tillräckligt skydd mot hafsvindarne och företer i sitt inre en den yppigaste vegetation i skarp kontrast mot den närgränsande sterila kusten. Träden utgöras på västra sidan af löfträd blandade med barrträd, södra sidan hyser hufvudsakligen tall samt ek; föröfrigt träffas lind och ask temligen talrika på norra sidan samt i det inre af ön. Närmare västra kusten träffades en ej obetydlig mängd af *Taxus baccata*, hvilken på de ställen der den var skyddad för hafsvindarne visade sig lifligt grön och frodig samt af en vanlig hasselbuskes höjd, då den deremot på de för hafvet mera öppna ställen var lågvext med vresig stam och af mindre liflig färg. En exkursion kring ön är ganska lönande, då man nemligen vid dess stränder finner samlade de flesta

saltsjöväxter såsom *Angelica littoralis*, *Aster*, *Cakile*, *Eryngium*, *Erythraea pulchella* båda formerna, *Euphorbia palustris*, *Eupatorium*, *Halionthus*, *Lepigonum marinum* och *salinum*, *Ligusticum scoticum*, *Salicornia*, *Stellaria crassifolia* m. fl. Längre från kusten träffar man *Hydrocotyle* och *Lathyrus silvestris* samt i bergskrefvor *Allium arenarium*, *Geranium lucidum*, *Hypericum montanum*. Vid skuggiga bergssidor frodas *Impatiens*, *Melica uniflora* och *Triticum caninum*.

Märkliga äro de snäcklager, som förekomma på flera ställen af ön. En backe nära säteribyggnaden företer en vertikal genomskärning af flera dylika horisontelt liggande och skiljda från hvarandra genom lager af sand och klappersten: i en del af dessa lager synas snäckskalerna fullkomligt söndergrusade, i andra deremot mera hela och tydliga. Smärre granitstycken, som finnas inblandade i sandlagren, voro så sköra att de genom tryckning mellan fingrarna lätt söndersmulades. Backen ligger betydligt öfver hafsytan.

Vägen togs derefter åt Walda och Onsala socknar förbi den såkallade Klefs kyrka, en samling af groteska stenmassor utan ordning hopade på hvarandra och bildande djupa hålor i berget. Tätt vid densamma träffades *Potentilla rupestris*, ehuru endast med frukt, samt *Astragalus glycyphyllus* och *Sedum rupestre* båda i full blomning. På något afstånd derifrån sågs *Aquilegia vulgaris* i en beteshage.

Éxkursion företogs sedermera längs Kongsbackafjorden utan att något af särdeles interesse påträffades. Onsala socken är kanhända den magraste delen af norra Halland såväl i botaniskt som agronomiskt afseende: mestadels sandjord, der man odlat råg, hvilken knappt tycktes återgifva utsädet, och vidsträckta ljungfält, der ögat ej kan upptäcka ett träd eller buske om ej här och der en dverglik *Juniperus* omgifven af *Pteris*.

Bland växter observerades i bergspringor vid östra stranden *Asplenium Breynii* temligen ymnig; *Senecio silvaticus* stor och grenig. Ett eget förhållande visade *Bartsia Odontites*, hvilken här tycktes ha alldeles flytt från åkrarne och i stället valt stränderna till bostad: den förekom der storväxt och stun-

dom till hälften skyld af vattnet. Eljest sågs vid stränderna den vanliga hafsvegetationen: *Aster*, *Cakile*, *Carex arenaria*, *Salicornia*, *Salsola* m. fl.

I det inre af halfön sågs *Chrysanthemum segetum* utomordentligt allmän; äfven observerades *Epipactis palustris*, *Astragalus glycyphyllus*, *Lathyrus silvestris*, *Malaxis paludosa* m. fl.

En högst egen form antager *Potamogeton natans* i uttorkade torfmossar, der bladen blifva oskaftade och kransformigt omgifvande blomskaftet, liknande vid första påseende en *Plantago*. Sådan förekommer den dock endast på nyss uttorkade ställen.

I en lund nära Onsala prestgård vexte *Circæa alpina* äfvensom en frisk mossvegetation visade sig vid trädrötterna hufvudsakligen af *Hypnum cordifolium* och *tenellum*, *Bryum hornum*, *cuspidatum*, *ligulatum* m. fl.

Derifrån togs vägen åt Kongsbacka inåt Tölö socken. Exkursioner företogos i åtskilliga riktningar. Vid Skårby en half mil norr om Kongsbacka träffades den för detta ställe ogifna *Rosa inodora* i stor mängd vaxande uti en beteshage; dock är den ej inskränkt till detta vextställe, ty man träffar, ehuru enstaka, stånd deraf såväl norrut i bergen åt Alafors, som äfven i söder på Björkeris's egor. Ifrån *Rosa rubiginosa*, med hvilken den af en del författare blifvit samsmanförd, skiljes den väsendtligt och såväl habitus som öfriga karaktererne ställa den närmast intill *R. canina*. Den har nemligen liksom denna seldnare långa uprätta stammar och ingalunda den täthet i vextsätt som *R. rubiginosa*. Glandelhårigheten äfvensom lukten är efter väderlekens beskaffenhet mer eller mindre märkbar; alla taggarne äro krökta, bladskafen lätt glandelhåriga och bladen långdragna till formen med serraturerna vettande åt bladets spets, ej utstående som hos *R. rubiginosa*. Blomskaften konstant glandelfria och glatta; blommorna små, i knoppen och strax efter utvecklingen blekröda, men efterhand hvita. Frukten rundad läderaktig, med utstående ej tillbakaslagna foderflikar.

Föröfrigt observerades i denna trakt *Astragalus glycyphyllus*, *Mercurialis perennis* bland buskar samt på ljunghedarne

den täcka *Erica tetralix* omvexlande med *Narthecium ossifragum*. Häromkring vidtager linodlingen, hvilken i norra Halland är särdeles allmän.

En utvandring gjordes till Gåsevadhalm, der trädvegetationen börjar tilltaga ju mera man aflägsnar sig från kusten. Under vägen dit sågs *Succisa pratensis* nästan öfverallt rödblommig och flerstädes så lågvext att man nästan vore frestad anse den skildj ifrån den vanliga; hvartill likväl vid närmare undersökning inga kännemärken gifva anledning. Föröfrigt var vextligheten häromkring ganska yppig; i ängarne sågs *Campanula latifolia*, vid bäckarne *Iris*, *Impatiens*, *Ranunculus Lingua*, *Triticum caninum* o. s. v. Ett eget förhållande egde härstädes rum med *Hieracium umbellatum*, hvilken vexte i stor mängd på en äng nära Gåsevadhalm och hade sina blommor dels ensamma i toppen dels i bladveckan långs stjelken, men intet enda exemplar med blommock. Marken var något stenbunden.

På något afstånd från detta ställe träffades i en skogsbacke *Spartium scoparium* i mängd; blott några få exemplar erhöles i blomma, de öfriga voro redan i frukt. — I denna trakt visade sig *Sedum rupestre* temligen allmän; den tyckes härstädes ha sin hufvudstation, ty ju längre ned åt Wiskån desto sällsyntare blir den och äfven i nordligaste Halland är den ej allmän.

Derefter ställdes kosan till stränderna af Stensjön, hvilken tillika med Sandsjön och Lyngnern bilda det största vattendraget i Halland. — Vid Hjelm, en by nära vestra ändan af Stensjön, vexte invid byggnaderna *Chenopodium murale*, i den från sjön rinnande åen *Myriophyllum alterniflorum* och i bergen på något afstånd från byn *Pimpinella dissecta*, hvilken hade gråluden stjelk liksom *P. nigra*.

Vid Rossared, beläget på södra stranden af Stensjön, varseblefs den första egentliga bokskog inom Hallands område. Den sträcker sig utmed nämnde strand och består dels af blott och bar bokskog dels af bok blandad med andra trädslag. I förra fallet företer skogen ett ödsligt utseende synnerligen då träden äro gamla; på marken bildas då ett täcke af gulnade löf, hvilka endast långsamt förruttna och sålunda qväfva vegetationen.

Då härtill lägges den ständiga tystnad, som råder i dessa skogar, hvarifrån både foglar och fyrfotadjur tyckas ha flytt, så måste vandringen i desamma ovilkorligt inge en känsla af dysterhet. Der bokskogen är yngre eller blandad med andra trädslag framställer den en behaglig anblick genom bladens lifliga grönska, och ett eget utscende få smärre buskar af bok, hvars yngsta blad äro ljusgula, till någon del påminnande om de i moderna hortikulturen förekommande ljusbladiga varieteter af vanliga trädslag. En temligen liflig mossvegetation egde härstädes rum så att klippväggarne voro alldeles öfverklädda med *Hypnum cupressiforme*, *Leskea myosuroides* ymnigt fruktificerande, *Neckera crispa* på ett ställe nära Ålgårda, vidare *Bartramia* och *Jungermannia* dock endast vanliga arter; på träden *Orthothrica* synnerligen *O. crispum*. — I en äng imellan Rossared och Ålgårda något närmare sistnämnda ställe vexte *Rubus suberectus*: stammen uprätt nästan triad med få och raka taggar, bladen på den sterila stjelken 3-5fingrade, på den blombärande 5- samt här och der 7fingrade, gemensamma bladskäftet tydligt 5-kantigt nästan fåradt, småbladen äggrundt-hjertlika, långspetsade; blommorna rent hvita. För tagglösheten skulle den kanhända synas tillhöra varieteten *mitis*, men bladens breda form anger den snarare såsom stående på öfvergången dertill.

Södra stranden af Stensjön är mera skogbevext än den norra, der ljunghedarne sträcka sig ända ned till sjön i omvexling med bördiga åkerfält och ängar. Bergen visa sig i denna trakt mera lagerformigt bildade än annorstädes och af gråbrun färg; de stengårdsgårdar, som man ser här, äro sålunda liksom murade, emedan de ur bergen brutna stenarne med sina ytor passa noga till hvarandra.

Derifrån togs vägen åt Fjärås kyrka och öfver den så kallade Bräckan med sina många (öfver 50) bautastenar till minne af det slag, der danska konungen Frode skall hafva lidit nederlag. Nämnde valplats utgöres af en höjdsträckning vid vestra ändan af sjön Lyngnern och på höjden deraf har man den herrligaste utsigt åt öster öfver nämnde sjö, som är 2 mil lång

och sträcker sig inåt Marks härad, åt vester öfver saltsjön, till hvars strand är en knapp half mil. Oaktadt detta ringa afstånd mellan Lyngnern och hafvet uttömmar den förra sitt vatten först i Sundsjön, hvilken åter uttömmar sig i Stensjön och denna slutligen genom en å i Kongsbackafjorden. Vid Toms by nedanför Bräcken träffades i bergspringor *Bryum roseum* dock såsom vanligt steril. På en mager sandbacke vid vestra ändan af Lyngnern påträffades oförmodadt en buske af *Rosa inodora* fullkomligt lik den förut vid Skårby tagna. Några flera stånd deraf kunde ej upträffas i grannskapet, men väl *R. canina* i myckenhet. — På flera ställen af Lyngnerns södra strand vexte *Valeriana sambucifolia*. Den var konstant "stolonifera" med 2—4 par bredt lancettlika småblad till skillnad från *V. officinalis*, som vexte i mängd närmare saltsjökusten och hvars blad voro 5—10-pariga med smalt lancettlika småblad; denna sednare var äfven ojemnförligt mycket högre till växten, hvilket likväl troligen berodde af lokalen.

Flerstädes häromkring, äfvensom i hafstrakten i allmänhet ser man en mängd saltsjövexter, hvilka slagit sina bopålar på taken af boningshusen och der frodas lika väl som vid kusten: sådana äro *Elymus arenarius*, *Atriplex litorale*, *Pyrethrum maritimum* m. fl. Saken är den att taken täckas med tång, som härstädes finnes i större förråd än halm; vexterna synas imelertid medelst sina rötter bidra till takens täthet på samma sätt som *Sempervivum* i det inre af riket.

Vid stranden af Lyngnern togs vidare en spenslig form af *Carex vulgaris*; i åkrar mellan Fjärås kyrka och Toms by vexte *Lolium temulentum*, hvilken förut ej varseblitvits under resan.

Härifrån togs vägen åt Tjolöholm, ett betydligt säteri beläget på en halfö i Hanbals socken. Öfverallt på denna halfö finnes skog, ehuru kala de kringliggande stränderna än äro, och företer den häruti äfvensom i afseende på vegetationen i öfrigt mycken likhet med Särö. Vid södra stranden vexte *Halymus pedunculatus* ehuru sparsam: detta vextställe är troligen det nordligaste på Sveriges vestra kust såsom beläget 1 mil söder

om Kongsbacka. — På samma ställe och blandad med *Halymus* förekom *Lepigonum salinum* dock ej den vanliga uprätta formen, utan en låg och tufvig samt till öfriga delar lika utbildad som den egentliga arten: bladen cylindriska, längre än internodierna, blomsodret tredjedelen kortare än det trubbigt trekantiga fröhuset. Ehuru den förekom vexande på en fast gräsbetäckt mark, tycktes likväl äfven de stånd som spridt sig till den lösare sandiga delen af stranden bibehålla samma låga sammanträngda form, så att den torde böra anmärkas såsom en "forma caespitosa" af den vanliga; dess medelhöjd utgjorde 2—3 tum. — Här förekom äfven *Salicornia herbacea* såväl *erecta* som *prostrata*. Vidare på vestra stranden af halfön, der en så ovanlig frodighet visade sig att de fleste vexter upnått 2—3 gånger sin vanliga höjd, *Chenopodium maritimum* i alshöga tätgreniga buskar, likaså *Atriplices crassifolia*, *latifolia* och *litoralis*. Yttersta kanten vid sjelfva vattubrynet lyste på sina ställen röd af *Anagallis*.

Denna yppighet i vegetationen tycktes äfven fortfara i det inre, hvarjemte åtskilliga sällsynta vexter förekommo såsom: *Rubus thyrsoides*, *Lathyrus silvestris*, *Melica uniflora*, *Vicia cassubica* samt *Allium arenarium*, som på en bergafsats nästan allmänt hade 2- och 3-dubbla blomslockar.

Vägen togs derefter åt Örmevalla socken. Bördiga åkerfält visa sig här i myckenhet, men bergen äro kala och kusttrakten består mest af vidsträckta tufviga ängar omvexlande med magra ljunghedar. På åtskilliga ställen vid stranden sågs *Triticum junceum* uppskjutande mellan stenarne, vidare *Crambe maritima* i stora buskar och redan fruktbarande, *Atriplex crassifolia* på södra stranden af Örmanäs-udde bildande stora vidt utbredda cirklar af 2 alnars diameter och deröfver, till färgen hvitblå mjölig med tjocka lätt sönderbrytliga blad, hvilkas form närmar sig murgrönans, men med yttersta fliken längre utdragen. Af *Angelica litoralis* var här godt förråd och tången lyste hvit af *Stellaria crassifolia*. På sandiga ställen förekom *Carex arenaria* i oerhörd mängd, vidare *Lepigona* och *Hydrocotyle*. — I ett kärr på något afstånd från

stranden vexte *Alisma ranunculoides*, men, besynnerligt nog! hvarje blomflock endast med en blomma utslagen och alla de öfriga öfverblommade samt i frukt. Tillsamman med denna träffades *Sison inundatum*, men förkrympt i anseende till kärrets börjande uttorkning. Vidare sågs helt nära stranden *Geranium molle* och *Hedera Helix* den sednare liksom infallande stenarne i gröna ramar.

I grannskapet af Åsa gästgifvaregård togs exemplar af *Apargia autumnalis*, men hvars blomholk var så tätullig och brunglänsande att den gjorde betydligt afbrott mot den helt nära invid vexande vanliga formen. Denna artförändring sågs flerstädes i Halland äfvensom vid Göteborg, ehuru på sednare stället mindre tydlig; öfrige karakterer tyckas öfverensstämma med den vanliga formens.

Nästan öfverallt vid kusten sågos buskarne af *Prunus spinosa* mer eller mindre förtvinade med gulnade, sammaskrumpna blad, hvilket visserligen till en del torde förorsakats af hafsvindarne, men äfven, om ej hufvudsakligen, af en Aphisart, som vid bladens uprullande träffades inuti desamma.

Härefter besöktes Frillesås socken. Höskördep var här nästan fulländad, så att svårigheter började uppstå för botaniska observationer. Bland odlade vexter inom denna socken intager linet ett utmärkt rum; det odlas här nästan allmännare än annorstädes i norra Halland. En betydlig skillnad visar sig dock imellan det vanliga linet och det såkallade ryska, hvilket härstädes blifvit infördt och i storlek vida öfverträffar det förstnämnda.

Utmed ån, som flyter genom Frillesås socken, vexte *Mentha aquatica* samt en gigantisk form af *Poa serotina* omkring 3 alnar hög. Helt nära Frillesås prestgård påträffades i bergen några buskar af *Rubus idæus* med gula frukter. Sjelfva busken liknade fullkomligt den vanliga till stam och blad, men bären skiljde sig, utom genom den klara, gula färgen, äfven genom en något syrlig smak.

En utflygt gjordes derefter åt Stora Horrydsjön, hvars stränder äro rundt omkring bevexta med skog, till stor del af

bok. Nära sjöns vestra ända sågs en sandbacke med betydliga snäcklager. Afståndet från hafskusten är något öfver en mil.

Härefter besöktes öarne såväl de till Örmevalla hörande, som de i Vendelsfjord belägna. Af den förra gruppen, som består af 13 öar, besöktes 8 utan att något märkligt påträffades; endast en af dem benämnd Lindholmen utmärkte sig genom den mängd af lindar, hvarmed den var beväxt: de voro likväl samt och synnerligen af hafsvinden så förtryckta, att de knappt uppnått manshöjd. Samma ö var dessutom kring stränderne liksom beklädd med en matta af *Atriplex* såväl *latifolia* som *litoralis* och *crassifolia*.

Af de i Vendelsfjord belägna öar är Vendelsö den största, mest bestående af kala berg och ljunghedar, ehuruväl något åkerbruk idkas på densamma. På en liten ö, kallad Knallskär, vexte *Conium maculatum* i mängd och tycktes förblifvit alldeles oskadd af kreaturen, som betade på ön. På en annan något större, benämnd Ustö, sågs af *Taxus baccata* tvenne större buskar. En af öarne, nemligen Ramnö, påstods hysa en giftig vext, af hvars förtärande en del af de på denna ö betande får årligen dogo; i afsigt att påträffa denna illa beryktade vext kringvandrades stränderne äfvensom det inre af ön genomströfvades i alla riktningar, utan att någon vext syntes till, som rimligtvis kunde misstänkas för dylika mördande egenskaper om ej *Solanum nigrum*, hvaraf stånd här och der syntes vid stränderna, men då denna vext i samma myckenhet förefanns på de öfriga öarne samt på stränderna af fasta landet och öfverallt tycktes undvikas vid betningen, så måste orsaken till den för nämnde ö upgifna större dödlighet bland fåren sökas i något annat och sannolikast i den större mängd af kärr, som finnas på denna ö i jemnförelse med de öfriga öarne, som i allmänhet voro torra och bergiga och der ingen särdeles dödlighet förspordes. Ehuru denna förmodan upgafs för folket på orten tycktes den dock med mindre förtroende emottagas. Alla de nämnda öarne öfverensstämde föröfrigt deruti, att de voro nästan totalt afbetade: i dessa trakter begagnas nemligen öarne allmänt till bete, de större för hästar och hornboskap, de

mindre för får, hvilka utsläppas tidigt på våren och kvarstadna till sent på hösten.

I Värö socken, som derefter besöktes, träffades ånyo *Halymus pedunculatus* på stranden nedanför byn Skälåkra ganska stor och ymnig. Vid Biskopshagen, en by belägen på en utskjutande udde, sågs *Anagallis* i åkrar, då den förut endast varseblifvits vid sjelfva stranden. Ett jordstycke i grannskapet häraf, som förut begagnats till linåker, var helt och hållet beväxt med *Lolium arvense*, utan inblandning af några andra växter.

Derefter fortsattes kosan vidare åt Viska å, hvars båda stränder följdes ända till Åsbro gästgifvaregård. I bergen på norra stranden sågs *Allium arenarium* i myckenhet äfvensom *Sedum rupestre* samt här och der *Potentilla rupestris*, ehuru redan fruktbarande. Vägen på åns norra strand förer genom en bördig och skogbevext trakt, hvilket mindre är förhållandet på den södra. Vid Åsbro träffades i skogsängar *Prunus domestica* som det syntes fullkomligt vild: grenarne voro finhåriga och torniga likasom på *Pr. insititia*, men frukten aflång och ensam. På samma ställe sågs *Campanula latifolia* ännu prunkande med sina stora ljusblå blommor.

På en äng nära Viskåns utlopp vexte *Senecio aquaticus* i sådan mängd att ängen deraf lyste gul; den tycktes undvikas af boskapen, som betade gräset rundt omkring, men ej rörde ett enda stånd af denna. I jemuförelse med den vid Göta elf omkring Göteborg allmänt förekommande var den temligen lågvext, ehuru till öfriga karakterer öfverensstämmande dermed.

Derifrån togs vägen åt Torpa och Lindbergs socknar; på en udde i den sistnämnde ligger Näs's by, ett sedan gammalt upgifvet vextställe för *Halymus pedunculatus*; den vexte äfven härstädes i betydlig mängd på en af vattnet öfversvämmad äng från 2 tums till kvarters höjd. *Erythraea litoralis* vexte äfvenledes här stor och frodig samt *Salicornia herbacea prostrata*, men intel enda stånd af den uprättta formen. *Silene rupestris*, ehuru här och der uppskjutande ur renmossan, tycktes dock allt mera aftaga.

Efter ankomsten till Varberg företogs till en del i Prof. Fries' sällskap exkursioner i åtskilliga riktningar kring staden. På bergklippan nedanför fästningsvallarne *) togs *Tragopogon porrifolius* samt imellan fästningen och staden *Glyceria plicata*, *Armeria maritima*, flera *Rumex*arter såsom *cristatus*, *obtusifolius* och *conspersus*. Hvad *R. obtusifolius* beträffar hade den mera långdragna och tandade fruktfoderskal än den omkring Stockholm förekommande, men med fullkomligt lika bladform. Af *Polygona Persicariæ* en mängd former.

Norr om staden samlades vid stranden *Sagina stricta* v. *maritima*, *Spergula subulata*, *Trifolium filiforme*, *Glyceria maritima*, *Stellaria crassifolia*, m. fl. (Söder om Slottet vid stranden *Glyceria festucaformis*, *Trifolium fragiferum*, *Barbarea vulgaris* m. fl. Fr.)

Exkursion företogs vidare åt Träslöfs kyrka öster om Varberg: ängarne lyste här blå af *Gentiana pneumonanthe* och *Campanula glomerata*. Vid Himle å, som flyter genom Träslöfs socken, vexte *Oenanthe fistulosa* blandad med *Butomus* och *Ranunculus Lingua*. *Orchis incarnata* är en stor raritet för Halländska floran, sedd endast i Varbergs närmaste grannskap.

Bohveodlingen tyckes här i trakten vidtaga; norr om Varberg är det nästan rart att träffa åkra i deraf, då de deremot mellan Varberg och Falkenberg förekomma temligen allmänt och det på den magraste sandjord.

Söder om Varberg vid Appelviksbergen förekomma *Lonicera Periclymenum*, *Rosa rubiginosa*, *Cornus suecica*, *Atri-*

*) På fästningsvallarne förekomma äfven *Lithospermum officinale*, i murarnes springor *Plantago maritima*, *Cochlearia officinalis* och *Sinapis nigra* i stor mängd, samt *Lepidium campestre*, för öfrigt icke sedd i Halland. På klippan utanför Slottet finnas i mängd likaledes *Malva silvestris* och *Ballota ruderalis*, båda föröfrigt icke sedde i Halland. — Den här, äfvensom öfver allt i det inre Småland vexande *Arctium minus* är en annan än den vid Upsala vexande. Jag anser dem som skilde arter, och som sådane äro de mig meddelade af H:r Lange och redan för flera år sedan af H:r Ringius, ehuru det knapt nu kan sägas hvilken är den äkta *Arctium minus*. Fries.

plex crassifolia, *Ligusticum scoticum*, *Eupatorium cannabinum*, *Aster tripolium*, *Valeriana sambucifolia*, *Carex vulgaris juncella*, m. fl. Ett exemplar af *Raphanus maritimus*, sparsamt insamlad vid Varberg af Professor Fries, togs i denna trakt men med bleka blommor och lyrformigt pinndelta blad tydligen öfvergående i den vanliga *Raphanistrum*. — Vid södra Näs sågs en sträcka af flygsandsfält, till större delen bundna af *Carex* och *Arundo arenaria* samt *Corynephorus canescens*. Steriliteten var här ganska stor, men förunderligt nog florerade *Veronica spicata* herrligt i den magra sanden.

Derefter gjordes en utfart till Getterön belägen $\frac{1}{4}$ mil utanför Varberg. Bergen på denna ö äro låga samt stränderna sandiga och långgrunda. *Conium* insamlas här för Apotekens behof. I anseende till stark afbetning voro de flesta växter nästan dverglika; så förhöllo sig *Erythræa litoralis* och *pulchella* samt *Lepigona: medium* allmän, *L. salinum* och *marinum* sparsamt. Föröfrigt samlades på denna ö *Plantago Coronopus*, *Glyceria distans pulvinata* *). (Fortsättes).

2. Anmärkning af C. J. Hartman.

I Bot. Not. 1844 n:r 3 p. 48 förekommer en anmärkning rörande sammansättningen af feminina nomina med adjectivet *folius*, såsom *hederifolius* &c. hvori yrkas, att dylika böra behålla genitiva ändelsen *æ*: *hederæfolius* o. s. v.; och som jag uteslutande antagit bruket af förra skrifsättet, torde jag böra uplysa, att det ej skett af mindre noggrannhet, utan derföre, att jag ansett sammansättningen med *i* mera "korrekt" såsom i

*) *Bulliaris*, *Limosella*, *Helosciadium inundatum*, *Atriplex prostrata* äro här ymniga. Af *Salicornia* finnas här två former, en trädartad uprätt, och en örtartad, mycket grenig och nedliggande, hvilka här hålla sig bestämdt åtskilda. En liten märkvärdig var. af *Alopecurus geniculatus* (Herb. N. X) här och på alla öfversvämmade stränder ymnig; axen mest svartblå. *Triticum acutum* är sällsynt på vestra sidan af öen, eller rättare vanligast afbetad. *Spergula subulata* finnes här som i hela trakten spridd; af *Allium arenarium* ett och annat stånd. Föröfrigt vanliga strandväxter. Intressantare är den mera aflägsna Balgö. Fries.

öfverensstämmelse med de gamles konstruktionssätt. Jag känner nemligen intet enda adjektivum i latinet, som icke i sammansättning har *i*, såsom: *hederiger*, *herbifer*, *herbigradus*, *herbipotens*, *sagittipotens*, *flammicomus* o. s. v. och, som jag helt nyss erfarit, uppger Zumpt i sin berömda Grammatik, denna sammansättning såsom regel. — Troligen är meningen, att den feminina ändelsen skall noggrannare angifva likheten med den till jemnförelse begagnade vextens blad, ej med hela vexten; men svårigen lärer för en småsak, hvilken ej kan medföra något vilseledande, det regelrätta böra uppoffras *). Det är till och med fråga, om genitiven kan användas vid sammansättning med ett adjectivum? i synnerhet här, hvarest tillägget *folius* i sig sjelf är så meningslöst, att det endast genom den intimaste förening med ett nomen får betydelse. Till och med substantiver behålla genitiva ändelsen endast då båda de förenade orden lika språkriktigt kunna stå åtskilda, t. ex. *aqueductus*, *terræmotus*, eljest *aquilex*, *terricola*. — Emellertid torde skälen för det i Bot. Not. rekommenderade skrifsättet äfven böra uppgifvas.

Förklaring af Utgifvaren.

Med anledning af föregående får Utg. förklara först och främst, att han vid det hastiga nedskrifvandet af den anmärkning, som föranledt denna Hr Doktor Hartmans replik, alldeles ej afsett Hr Doktor Hartman och det i hans Skand. Flora förekommande stafningsätt, utan fastmera den inkonsequens, hvartill de fleste, äfven mest utmärkte botaniska Författare göra sig skyldiga, i det de i dylika sammansättningar af trivialnamn om hvartannat bruka i feminina än ändelsen *a* än *i*, så att man, ja ofta på samma sida, träffar båda. Till och med Dr Hartman kan icke helt och hållet fritagas härifrån; sålunda finner man t. ex. sid. 271 i 4:e upl. af Floran citerad *Senecio "barbareæfolius" Fr.*; sid. 391 *Polytrichum "guccæfo-*

*) Äfven i svenskan nytjas sällan genitiven och då, som det synes, endast för att lätta uttalet; således säges och skrives: lönnbladig, ekbladig, pilbladig; ej lönnbladig &c. såsom det enligt anmärkarens regel borde skrivas.

lium* Ehrh., då han likväl i andra fall vid citerande af synonymer, utan afseende på den citerade författarens stafningssätt, vanligen begagnar ändelsen på *i*, såsom exempel hvarpå, utom alla andra, kan anföras sid. 123 *Epilobium "alsinifolium"* Fr. (ett namn som, in parenthesi sagdt, Prof. Fries mig veterligen aldrig begagnat), oaktadt alla andra skrifva "*alsinefolium*". — Jag vill ingalunda inlåta mig i några grammatikaliska undersökningar, utan vill till och med gerna medgifva att H:r Doktor Hartman ur denna synpunkt har fullkomligt rätt; men, jemte det jag i förbigående får till honom framställa, hvarföre han ej för konsekvensens och korrekthetens skull skrifver *Millifolium* i ställe för *Millefolium*, får jag i allmänhet anmärka att till dylika sammansättningar synes vanligen och regelrätt genitiva ändelsen vara begagnad; sålunda skrives "*hyoseridi-bellidi-, salici-folia*" &c., men icke "*hyoseri-, belli-, sali-folia*." Vidare kunna ganska betydliga och "vilseledande" tvetydigheter upkomma genom att både för maskulina, feminina och neutra begagna ändelsen på *i*; sålunda skulle man stadna i fullkomlig ovisshet, huruvida derivationen t. ex. af benämningen "*Cochleariformis*" vore att söka i *Cochlear* (sked) eller i *Cochlearia*; "*Arifolius*" i *Arum* eller i *Aria* o. s. v.; och enär, enligt den af D:r Hartman antagna rättstafning, det heter "*linari-, aquilegi-folium*" o. s. v., och ej *linarii-, aquilegi-fol.*, kan ju ej heller tvetydigheten undanrödjas genom begagnandet af *ii*. Namnet "*stipiformis*" skulle en hvar snarare derivera från latinska ordet *stips* l. *stipis* än från vextbenämningen *Stipa*, då deremot "*stipæformis*" ej lemnar anledning till någon tvekan eller tvetydighet. — Vidare låter det tänka sig att begagnandet af *i* äfven för feminina ändelser skulle kunna föranleda högst kuriösa missförstånd; om man t. ex. fann en vext, som liknade *Linnæa*, och ville i trivialnamnet angifva denna likhet, så skulle den ju heta "*Linnæiformis*", men detta namn uttrycker likheten ej med *Linnæa* utan med Linné sjelf. — Slutligen medgifver jag gerna, att i stället för ordet "korrekthet" i den tadtade anmärkningen helre bort begagnas ordet "konsekvens".

II. Hvarjehanda.

1. Man har länge ansett Baobab (*Adansonia digitata*) vara ett bland de trädslag, som vexe långsammast, hvarföre man ock tillagt några till sin omkrets enorma exemplar deraf en omäligt hög ålder. Men mot slutet af förra året lät Loiseleur-Deslongchamps i "*Echo du monde savant*" införa en upsats, hvori han, under åberopande af Perrottet, hvilken sjelf uppehållit sig vid Senegal, bestrider detta och påstår att nämnde trädslag tvärtom vexer mycket hastigt, hvilket ådagalägges deraf att veden är mycket lös och porös, samt barken alltid grön, glänsande och full af lif. Perrottet sjelf såg ett träd omkullhuggas, som hade 12 fot i omkrets, men hvilket enligt en infödings utsago, som sjelf sett det planteras, ej var äldre än 34 eller 35 år. Perrottet räknade dock i genomskärningen några och 60 koncentriska ringar, hvilkas tillkomst han förklarar derigenom, att tvenne perioder af torra hvarje år här inträffa, som afbryta vegetationens gång och medföra bladfällning liksom vintern i Norden. Enligt denna uppgift bör således den höga åldersberäkningen för detta träd nedsättas åtminstone till hälften, och de 800 år, som Adanson tillägger en Baobab, minskas till 400.

2. Statsrådet Dr Carl Bernhard von Trinius, född i Eisleben d. 7 Mars 1778, dog i Petersburg d. 12 sistl. Mars efter mångårig sjukdom. Det var åt Gräsen, som han företrädesvis egnade sitt studium och sin verksamhet, och öfver särskilda släkten och grupper bland dem har han utgifvit en suit af afhandlingar, men han hann ej fullborda sitt monografiska verk öfver denna familj. Hans herbarium, som särdeles med afseende på gräsen lärer varit mycket rikt, är förenadt med Petersburgska Akademiens samlingar. — Gubernialrådet och Professorn Jul. Vinc. von Krombholz, hvilken isynnerhet studerade svamparna och öfver de nyttiga och skadliga bland dem utgifvit ett planchverk, afled i Prag d. 1 November 1843. Han var född i Polic i Leitmeritzer-kretsen den 18 Dec. 1782.

3. Herr Willkomm har från Leipzig anträdt en naturhistorisk resa till Spanien, dit han öfver Genf och Marseille begifver sig.

4. Herr Botan. Demonstratorn J. Agardh har härstädes under titel: "*In systemata Algarum hodierna adversaria*:" utgifvit en afhandling, hvori han rättfärdigar sig mot åtskilliga särdeles af Kützing mot honom och hans åsigt framställda klandrande anmärkingar.

5. För innevarande år har ett anslag af 200 R:dr B:ko blifvit beviljadt såsom understöd till utgifvandet af Botaniska Notiser.

	1.		2. B.	3. A.	4. A.	5. B.	6. A.	7. A.	8. A.	9.		10.		11. A.
	A.	B.								A.	B.	A.	B.	
Anem. ran.	$\frac{1}{5}$		$\frac{1}{5}$							$\frac{23}{4}$	$\frac{3}{5}$			
Adoxa mosch.	$\frac{1}{5}$		$\frac{24}{4}$	$\frac{25}{4}$	$\frac{24}{4}$					$\frac{30}{4}$	$\frac{10}{5}$	$\frac{1}{5}$	$\frac{24}{4}$	$\frac{3-10}{5}$
Caltha. pal.	$\frac{1}{5}$	$\frac{5}{5}$	$\frac{30}{4}$	$\frac{28}{4}$ $\frac{10}{5}$	$\frac{27}{4}$	$\frac{6}{5}$	$\frac{6}{5}$	$\frac{24}{4}$	$\frac{2}{5}$	$\frac{4}{5}$	$\frac{31}{5}$	$\frac{12}{5}$	$\frac{4-10}{5}$	
Bet. alb. l. glut.			$\frac{13}{5}$	$\frac{4}{5}$	$\frac{5}{5}$	$\frac{10}{5}$		$\frac{24}{4}$		$\frac{30}{4}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{16}{5}$	$\frac{5}{5}$	
Latr. squam.		$\frac{27}{4}$	$\frac{1}{5}$	$\frac{27}{4}$	$\frac{5}{5}$	$\frac{23}{5}$						$\frac{1}{5}$	$\frac{20}{5}$	
Carex. proec.			$\frac{20}{4}$	$\frac{26}{4}$								$\frac{20}{4}$	$\frac{3}{5}$	
Merc. perenn.			$\frac{20-30}{4}$	$\frac{9-20}{4}$								$\frac{1}{5}$	$\frac{23}{5}$	
Potent. vern.							$\frac{12-20}{5}$			$\frac{1}{5}$	$\frac{10}{5}$	$\frac{1}{5}$	$\frac{20}{5}$	$\frac{2-16}{5}$
Pot. macul.										$\frac{20}{5}$	$\frac{4}{6}$		$\frac{19-27}{5}$	
Pot. Torm.			$\frac{27}{5}$	$\frac{12}{5}$				$\frac{16}{5}$	$\frac{12}{5}$	$\frac{12}{5}$	$\frac{31}{5}$			
Frag. vesca			$\frac{16}{5}$	$\frac{29}{4}$ $\frac{12}{5}$	$\frac{1}{5}$	$\frac{10}{5}$	$\frac{6}{5}$	$\frac{28}{4}$		$\frac{8}{5}$	$\frac{31}{5}$	$\frac{24}{5}$	$\frac{6-22}{5}$	
Equis. arv.			$\frac{28}{4}$	$\frac{21}{4}$						$\frac{7}{5}$				
Lam. purp.	$\frac{1}{4}$	$\frac{18}{4}$	$\frac{30}{4}$			$\frac{24}{4}$		$\frac{22}{4}$		$\frac{30}{4}$	$\frac{13}{5}$		$\frac{19}{3}$ $\frac{4}{5}$	
Lam. interm.	$\frac{23}{4}$	$\frac{19}{4}$			$\frac{20}{5}$									
Lam. alb.	$\frac{29}{4}$	$\frac{13}{5}$	$\frac{23}{5}$							$\frac{10}{5}$	$\frac{7}{6}$		$\frac{6-20}{5}$	
Glech. heder.		$\frac{15}{5}$	$\frac{8}{5}$	$\frac{28}{4}$	$\frac{1}{5}$	$\frac{31}{5}$		$\frac{1}{5}$		$\frac{30}{4}$		$\frac{6}{5}$	$\frac{18}{5}$	$\frac{2-18}{5}$
Puls. vulg.		$\frac{5}{5}$	$\frac{1}{5}$							$\frac{21}{4}$			$\frac{22-24}{4}$	
Puls. vern.								$\frac{1}{5}$						
Frax. exc.			$\frac{16}{5}$	$\frac{11}{5}$	$\frac{6}{5}$	$\frac{17}{5}$				$\frac{30}{4}$	$\frac{23}{5}$		$\frac{2}{6}$	$\frac{6-10}{5}$
Rib. gross.		$\frac{9}{5}$	$\frac{10}{5}$	$\frac{30}{4}$	$\frac{5}{5}$	$\frac{20}{5}$				$\frac{30}{4}$	$\frac{22}{5}$	$\frac{10}{5}$	$\frac{30}{5}$	$\frac{29}{4}$ $\frac{10}{5}$
Rib. rubr.			$\frac{10}{5}$	$\frac{2}{5}$	$\frac{6}{5}$	$\frac{22}{5}$		$\frac{2}{5}$		$\frac{10}{5}$	$\frac{25}{5}$		$\frac{10-20}{5}$	
Ran. auric.	$\frac{1}{5}$	$\frac{5}{5}$	$\frac{4}{5}$	$\frac{30}{4}$						$\frac{1}{5}$	$\frac{2}{6}$		$\frac{10-15}{5}$	
Orch. samb.	$\frac{10}{5}$											$\frac{1}{5}$	$\frac{20}{5}$	$\frac{8-20}{5}$
Geum. riv.		$\frac{14}{5}$	$\frac{10}{5}$	$\frac{2-16}{5}$	$\frac{1-10}{5}$	$\frac{13-26}{5}$	$\frac{15}{5}$	$\frac{16}{5}$		$\frac{12}{5}$	$\frac{7}{6}$		$\frac{20}{5}$	
Myrica Gale			$\frac{10}{5}$	$\frac{27}{4}$				$\frac{5}{5}$		$\frac{5}{5}$			$\frac{29}{4}$	
Orob. vern.	$\frac{10}{5}$		$\frac{10}{5}$					$\frac{7}{5}$		$\frac{15}{5}$	$\frac{10}{6}$		$\frac{10-20}{5}$	
Orob. tub.	$\frac{10-19}{5}$		$\frac{16}{5}$	$\frac{1}{5}$	$\frac{3}{5}$	$\frac{30}{5}$		$\frac{5}{5}$		$\frac{5}{5}$	$\frac{6}{6}$		$\frac{6-14}{5}$	
Vacc. Myrt.				$\frac{1}{5}$	$\frac{2}{5}$					$\frac{7}{5}$			$\frac{8-18}{5}$	
Saxifr. gran.	$\frac{16}{5}$	$\frac{23}{5}$	$\frac{14-20}{5}$	$\frac{4-15}{5}$	$\frac{5}{5}$	$\frac{8}{5}$		$\frac{11}{5}$		$\frac{10}{5}$	$\frac{30}{5}$		$\frac{6-18}{5}$	
Cardam. prat.	$\frac{1}{5}$	$\frac{14}{5}$	$\frac{10-30}{5}$	$\frac{7-15}{5}$	$\frac{13}{5}$	$\frac{8}{6}$	$\frac{22}{5}$	$\frac{12}{5}$	$\frac{17}{5}$	$\frac{12-20}{5}$	$\frac{2}{6}$		$\frac{16-23}{5}$	
Lithosp. arv.		$\frac{5}{5}$	$\frac{24}{5}$					$\frac{5}{5}$		$\frac{14}{5}$	$\frac{26}{5}$		$\frac{4-11}{5}$	
Lychn. silv.			$\frac{9}{6}$	$\frac{10-20}{5}$			$\frac{20}{5}$	$\frac{29}{5}$				$\frac{20}{5}$	$\frac{10}{6}$	
Thlaspi arv.			$\frac{16}{5}$		$\frac{26}{5}$		$\frac{18}{5}$	$\frac{9}{5}$		$\frac{11}{5}$	$\frac{2}{6}$		$\frac{6-20}{5}$	
Prim. farin.	$\frac{1}{5}$		$\frac{11-30}{5}$							$\frac{18}{5}$	$\frac{7}{6}$		$\frac{22}{5}$	
Prim. Pad.			$\frac{24}{5}$	$\frac{11}{5}$	$\frac{13}{5}$	$\frac{21-28}{5}$		$\frac{12}{5}$	$\frac{13}{5}$	$\frac{18}{5}$	$\frac{3}{6}$	$\frac{16}{5}$	$\frac{5}{6}$	$\frac{13-23}{5}$
Pr. Ceras.		$\frac{16}{5}$	$\frac{20-28}{5}$	$\frac{13}{5}$		$\frac{21-29}{5}$		$\frac{13}{5}$	$\frac{19}{5}$	$\frac{11}{5}$	$\frac{2}{6}$			
Pr. spin.	$\frac{5}{5}$	$\frac{5-23}{5}$	$\frac{16}{5}$	$\frac{3-16}{5}$						$\frac{10}{5}$			$\frac{4-22}{5}$	
Pyr. mai.	$\frac{5}{5}$		$\frac{30}{5}$ $\frac{10}{6}$	$\frac{20}{5}$	$\frac{21}{5}$	$\frac{24}{5}$ $\frac{7}{6}$		$\frac{17}{5}$		$\frac{21}{5}$	$\frac{11}{6}$	$\frac{16}{6}$	$\frac{21-25}{5}$	
Pyr. com.		$\frac{16}{5}$	$\frac{24}{5}$ $\frac{2}{6}$	$\frac{20}{5}$				$\frac{13}{5}$		$\frac{21}{5}$	$\frac{6}{6}$	$\frac{16}{6}$		
Alch. vulg.			$\frac{17}{5}$	$\frac{8-16}{5}$	$\frac{8}{5}$	$\frac{23}{5}$		$\frac{19}{5}$		$\frac{5}{5}$	$\frac{6}{6}$		$\frac{10-21}{5}$	
Sorb. auc.	$\frac{25}{5}$		$\frac{5-15}{5}$	$\frac{21-30}{5}$	$\frac{28}{5}$			$\frac{19}{5}$		$\frac{28}{5}$	$\frac{17}{6}$	$\frac{23}{6}$	$\frac{28}{5}$	
Syr. vulg.			$\frac{6}{6}$	$\frac{21-30}{5}$	$\frac{5}{5}$			$\frac{5}{5}$		$\frac{23}{5}$	$\frac{15}{6}$	$\frac{14}{6}$	$\frac{5}{5}$	

II. Löfsprickningen. *)

	1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.		10.		12.
	A.	B.	B.	A.	A.	B.	A.	A.	A.	A.	B.	A.	B.	A.
Ribes gross.	$\frac{30}{3} \frac{18}{4} h.$	$\frac{30}{4} h.$	$\frac{19}{4} b.$	$\frac{4}{4} \frac{2}{5}$	$\frac{16}{4} \frac{17}{5}$	$\frac{26}{4} \frac{20}{5}$			$\frac{21}{1} b.$	$\frac{20}{4}$	$\frac{4-18}{5}$	$\frac{5}{5}$	$\frac{20}{5}$	$\frac{1}{5} h.$
Rib. rubr.	$\frac{9}{4} b.$		$\frac{23}{4} b.$	$\frac{10}{4} \frac{2}{5}$	$\frac{16}{4} \frac{19}{5}$	$\frac{30}{4} \frac{22}{5}$								
Lonic. Pericl.			$\frac{16}{6} f.$	$\frac{5}{4} \frac{21}{5}$										
Lon. Xyl.	$\frac{5}{5} f.$		$\frac{1}{5} b.$							$\frac{3}{5} f.$	$\frac{24}{5} n.$			$\frac{10}{5} b.$
Rub. Id.				$\frac{13}{4} \frac{2}{5}$						$\frac{3}{5}$			$\frac{20}{5} b.$	
Sorb. Auc.	$\frac{25}{5} f.$	$\frac{20}{5} h.$	$\frac{1}{5} \frac{16}{6}$	$\frac{23}{4} \frac{15}{5}$	$\frac{1-21}{5}$	$\frac{4-31}{5}$	$\frac{3-22}{5}$	$\frac{16-2}{4} \frac{2}{5} h.$	$\frac{15}{4} \frac{4}{5}$	$\frac{23}{5} f.$	$\frac{24}{5} b.$	$\frac{5}{6}$	$\frac{16}{5} h.$	
Rosa can.			$\frac{2}{5} i.$	$\frac{27}{4} b.$									$\frac{7}{5} b.$	
Viburn. Op.			$\frac{4}{5} b.$	$\frac{27}{4} b.$									$\frac{26}{5} b.$	
Coryl. Av.	$\frac{21}{4} b.$	$\frac{5}{5} b.$	$\frac{29}{4} \frac{16}{6}$	$\frac{27}{4} \frac{30}{5}$		$\frac{6}{5} \frac{1}{6}$				$\frac{25}{5} f.$		$\frac{8}{4} \frac{12}{5}$	$\frac{27}{5} h.$	
Aln. glut.	$\frac{25}{5} f.$		$\frac{2}{5} \frac{18}{6}$	$\frac{27}{4} \frac{30}{5}$	$\frac{29}{4} \frac{18}{5}$	$\frac{4-29}{5}$	$\frac{3-20}{5}$	$\frac{30}{4} b.$		$\frac{11-23}{5}$		$\frac{25}{4}$	$\frac{29}{5} h.$	
Berb. vulg.			$\frac{5}{5} b.$	$\frac{27}{4} i.$	$\frac{18}{4} \frac{17}{5}$								$\frac{21}{5} h.$	
Syr. vulg.			$\frac{27}{5} b.$	$\frac{28}{4} b.$				$\frac{29}{4} b.$		$\frac{14}{5} f.$	$\frac{27}{5} h.$	$\frac{5}{6}$	$\frac{19}{5} h.$	
Prun. Pad.	$\frac{10}{5} f.$	$\frac{8}{5} h.$	$\frac{29}{4} \frac{16}{6}$	$\frac{28}{4} \frac{31}{5}$		$\frac{2-22}{5}$	$\frac{24}{4} \frac{12}{5}$	$\frac{15}{4} \frac{2}{5}$		$\frac{24}{4} h.$	$\frac{24}{5} h.$	$\frac{2}{5} \frac{1}{6}$	$\frac{5}{5} h.$	
Crat. Ox.			$\frac{29}{4} \frac{18}{6}$	$\frac{28}{4} b.$						$\frac{3}{5} b.$				
Bet. alba	$\frac{29}{4} \frac{15}{5}$		$\frac{4}{5} \frac{19}{6}$	$\frac{26}{4} b.$	$\frac{29}{4} \frac{15}{5}$	$\frac{2}{5} \frac{1}{6}$	$\frac{26}{4} \frac{12}{5}$	$\frac{21}{4} \frac{6}{5}$	$\frac{9}{5} f.$	$\frac{18}{5} h.$	$\frac{8}{6} f.$	$\frac{5}{6}$	$\frac{18}{5} h.$	
Ulm. camp.	$\frac{7-17}{5}$	$\frac{30}{4} \frac{22}{5}$	$\frac{4}{5} b.$	$\frac{30}{4} \frac{21}{5}$			$\frac{9-24}{4}$						$\frac{18}{5} h.$	
Acer. Plat.	$\frac{15}{5} h.$	$\frac{12}{5} h.$		$\frac{30}{4} \frac{30}{5}$	$\frac{1-21}{5}$	$\frac{6}{5} \frac{1}{6}$	$\frac{9-24}{5}$			$\frac{9}{5} b.$		$\frac{12}{5} \frac{5}{6}$	$\frac{21}{5} h.$	
Fag. silv.			$\frac{6}{5} \frac{18}{6}$	$\frac{1-21}{5}$										
Pyr. mal.			$\frac{3}{5} \frac{19}{6}$	$\frac{1-30}{5}$		$\frac{8}{5} \frac{7}{6}$							$\frac{15}{5} h.$	
Pyr. com.			$\frac{11}{5} \frac{19}{6}$	$\frac{30}{5} f.$									$\frac{13}{5} h.$	
Sal. frag.			$\frac{5}{5} b.$	$\frac{2}{5} \frac{11}{6}$				$\frac{24}{4} \frac{11}{5}$				$\frac{16}{5} \frac{5}{6}$	$\frac{11}{5} h.$	
Sal. Capr.			$\frac{16}{6} f.$	$\frac{4}{5} \frac{5}{6}$						$\frac{10}{5} b.$		$\frac{20}{4}$	$\frac{11}{5} h.$	
Prun. dom.			$\frac{11}{5} \frac{19}{6}$	$\frac{3}{5} b.$								$\frac{16}{5} \frac{5}{6}$	$\frac{11}{5} h.$	
Sorb. scand.		$\frac{12}{5} b.$		$\frac{3}{5} b.$						$\frac{3}{5} b.$			$\frac{16}{5} h.$	
Æsc. Hipp.	$\frac{29}{4} \frac{15}{5}$	$\frac{29}{4} b.$	$\frac{1}{5} b.$	$\frac{4}{5} b.$		$\frac{2}{5} b.$		$\frac{21}{4} b.$		$\frac{12}{5} h.$	$\frac{26}{5} \frac{12}{6}$		$\frac{18}{5} h.$	
Querc. Rob.	$\frac{25}{5} h.$		$\frac{29}{5} b.$	$\frac{7}{5} b.$					$\frac{15}{5} h.$	$\frac{20}{5} b.$		$\frac{16}{6} \frac{5}{6}$	$\frac{29}{5} h.$	
Frax. excels.			$\frac{1}{6} b.$	$\frac{11}{5} b.$	$\frac{15}{5} \frac{2}{6}$	$\frac{10-22}{5} h.$				$\frac{28}{5} b.$		$\frac{16}{6}$	$\frac{5}{6} h.$	
Til. eur.			$\frac{14-19}{6}$	$\frac{21}{5} f.$	$\frac{22-29}{5} h.$							$\frac{20}{5}$	$\frac{26}{5} h.$	
Pop. trem.			$\frac{19}{6} f.$	$\frac{31}{5} f.$	$\frac{15-24}{5}$		$\frac{12-27}{5}$			$\frac{12}{6} h.$		$\frac{16}{6}$	$\frac{29}{5} h.$	
Samb. nigr.	$\frac{29}{4} h.$		$\frac{27}{4} b.$							$\frac{25}{4} b.$			$\frac{11}{5} h.$	
Prun. spin.										$\frac{12}{5} b.$			$\frac{1}{6} h.$	
Carp. Bet.			$\frac{3}{5} \frac{18}{6}$										$\frac{1}{6}$	

*) Några observatörer hafva särskildt anmärkt både när löfven började utspricka ur knoppen och när de voro fullbildade; andra åter hafva blott uptagit ett stadium och då vanligen anmärkt hvilketdera; detta har jag utmärkt med bokstäfver efter datum; så betyder: *b.* att löfsprickningen omkring den upgifna dagen började; *h.* att bladen voro halfbildade; *n.* nästan fullbildade; *f.* fullkomligt (och allmänt) fullbildade. För Norrtelje-är ej anmärkt i hvilket stadium löfsprickningen blifvit observerad, hvarföre jag är ur stånd att derföre redogöra.